

národní
úložiště
šedé
literatury

Informatics Europe. Svaz evropských kateder informatiky a výzkumných laboratoří

Wiedermann, Jiří
2012

Dostupný z <http://www.nusl.cz/ntk/nusl-126611>

Dílo je chráněno podle autorského zákona č. 121/2000 Sb.

Tento dokument byl stažen z Národního úložiště šedé literatury (NUŠL).

Datum stažení: 02.06.2024

Další dokumenty můžete najít prostřednictvím vyhledávacího rozhraní nusl.cz .

Informatics Europe: Svaz evropských kateder informatiky a výzkumných laboratoří

Jiří Wiedermann

Ústav informatiky AV ČR, v. v. i.
jiri.wiedermann@cs.cas.cz

Posláním *Informatics Europe* je napomáhat rozvoji kvality výzkumu a výuky v informatice. Hlavní aktivity a služby svazu zahrnují organizaci výroční konference *European Computer Science Summit (ECSS)*, zabezpečování služby hodnocení kvality výzkumu, organizování a publikování rozsáhlého archivu evropských výzkumných a vzdělávacích institucí, poskytování specializovaného fóra inzerce pracovních příležitostí v informatice prostřednictvím služby *Informatics Jobs*, pořádání diskuzí a pracovních skupin zaměřených na klíčové otázky disciplíny a profese, a řadu dalších souvisejících aktivit.

Z České republiky jsou členy *Informatics Europe* Fakulta informačních technologií ČVUT a Katedra informatiky a výpočetní techniky Fakulty aplikovaných věd ZČU. Roční členský poplatek pro akademickou instituci je od 500 euro.

Pro ilustraci obsahu typické konference ECSS se blíže seznámíme s průběhem poslední konference, která proběhla v r. 2011. Tato konference byla v pořadí již sedmým shromážděním děkanů a vedoucích výzkumných institucí a laboratoří, kteří se aktivně zajímají o výzkum, výchovu a vědeckou politiku v informatice. Konferenci organizovala hostitelská Katedra informatiky Technické univerzity v Miláně v termínu 7. až 9. listopad 2011.

Program konference standardně pozůstává ze zvaných přednášek, krátkých sdělení účastníků, z panelových diskuzí a ze slavnostní ceremonie udělování cen za nejlepší aplikační výsledek.

Zvané přednášky měly následující významné osobnosti:

Judith Bishop, Director of Computer Science, Microsoft Research, hovořila o problémech technologického transferu a akademického výzkumu do průmyslu. Aby byl tento přenos zajímavý, musí splňovat 3 podmínky: (i) posouvat stávající stav, (ii) přenášet inovativní poznatky z výzkumu do produktů, a (iii) zabezpečovat budoucnost stávajících produktů.

Stefano Ceri, Professor of Electronics & Informatics, Politecnico di Milano, ERC advanced investigator grant recipient 2008 and VP Alta Scuola Politecnica, hovořil o dvou konkrétních případech z oblasti výzkumu a výchovy, týkajících se uplatnění paralelních počítačů a výuky paralelního programování.

Janice Cuny, Program Director for Computing Education, National Science Foundation, se zabývala problematikou výuky informatiky na středních školách v USA, kde komunita informatiků trpí zejména nedostatečným zájmem o oblast, malým zastoupením žen a nekvalitní výukou na středních školách, soustřeďující se spíše na výuku konkrétních programovacích jazyků než na algoritmické myšlení.

Monika Henzinger, Professor of Computer Science, University of Vienna, je bývalá ředitelka Microsoft Research. Hovořila o divergentním zaměření výzkumu, který se prezentuje na významných mezinárodních konferencích, kde pouze malý zlomek výsledků je inspirován reálnými problémy. Identifikovala pouze dvě oblasti současného základního výzkumu, které jsou zajímavé z pohledu jejich praktického využití: výběr a zpracování informací (information retrieval) a teorie her s aplikacemi ve strategických oblastech,

zejména v ekonomice. Dále volala po návrhu „dobrých algoritmů, které pracují na datech z reálného života“. Její příspěvek vyvolal velký ohlas i v panelových diskusích.

Willem Jonker, CEO, European Institute of Innovation and Technology (EIT ICT Labs), konstatoval, že ve srovnání s Amerikou a Asií je ekonomický profit z ICT v Evropě malý. Úkolem EIT je pracovat na nápravě této skutečnosti. Hájl zajímavou myšlenku, že je potřebné podporovat existující společnosti v oblasti ICT, kde se uplatňuje nejvíce inovací, protože jinak by tyto firmy nepřežily (a tudíž by již v současné době neexistovaly). Zakládání spin-off firem a investice do nich nejsou nutné. Je potřebné podporovat transformaci malých a středních firem (SME) na nadnárodní korporace. Je potřebné soustředit se na patenty, které jsou užitečnější než vědecké publikace. Vpravdě, patenty jsou pravým opakem publikací: publikace nutně zužují problém kvůli možnosti jeho vyřešení, kdežto patenty rozšiřují problém tak, aby pokryl co největší zájmovou oblast. Dále hovořil o tom, že transferovat se dají pouze technologie, platformy, vývojová prostředí, nikoliv základní software. Také zmínil nutnost hledání talentů, což v současné době přerůstá v globální soupeření o slibné doktorandy. Stále roste počet neobsazených doktorandských pozicí.

Miron Livny, Professor of Computer Sciences, University of Wisconsin, se zabýval problematikou využití superpočítačů. Dle jeho názoru je nutné, aby provozovatelé superpočítačů úzce spolupracovali se zájemci o superpočítání, protože toto vyžaduje specifické, stále se měnící znalosti, které uživatelé nemohou mít.

John Mylopoulos, Professor of Information Engineering & Computer Science, ERC advanced investigator grant recipient 2010, University of Trento,

měl překvapivě v první části technickou přednášku o metodice vývoje software, která se málo hodila pro takto zaměřenou konferenci. Nicméně ve druhé části své přednášky hovořil o kanadském modelu podpory výzkumu. Kanadská grantová agentura, která uděluje každoročně granty v oblasti základního výzkumu, financuje cca 50% podaných návrhů. Existuje také podpora grantů pro spolupráci průmyslu s akademickým výzkumem. Zde se granty udělují přísně výběrovým způsobem na základě peer review, dbá se o kontinuitu financování, stabilitu pravidel a programů, malou byrokratickou zátěž a rovnou příležitost pro všechny zájemce.

Xavier Serra, Professor of Information & Communication Technologies, ERC advanced investigator grant recipient 2010, Universitat Pompeu Fabra,

měl příspěvek na téma “Potřeba multikulturního přístupu k výzkumu informačních technologií”, avšak kromě obecných proklamací neřekl v něm nic překvapivého.

John White, CEO, ACM

ACM - Association for Computing Machinery - je vlivná americká počítačová společnost s dlouholetou tradicí (založena v r. 1947), která má v současné době kolem 100 000 členů a působí snad na všech kontinentech. Pan White hovořil o strategických potřebách expanze prostřednictvím získávání dalších členů a o jejich výhodách pro všechny zúčastněné. (V ČR existuje tzv. ACM Czech Chapter se sídlem na Katedře počítačů FEL ČVUT.)

Krátká sdělení účastníků konference byla zaměřena na vyjádření lokálních problémů z oblasti výchovy, podpory výzkumu, spolupráce, transferu znalostí atd. v dané instituci či zemi a často sloužila jako příklady problémů (méně často i řešení), které jsou společné v různých zemích. Panelové diskuse byly zaměřeny na problematiku technologického přenosu mezi akademií a průmyslem a na problematiku Open Access v oblasti informatiky.

Celkově lze konstatovat, že konference byla pro všechny účastníky přínosem. Účastníci zejména oceňovali zvané přednášky. Z tohoto hlediska největší ohlas měly přednášky Dr. Judith Bishop, prof. M. Henzinger a prof. W. Jonkera.

Můj osobní dojem z poznatků získaných na konferenci je, že situace v ČR je do jisté míry kompatibilní i nekompatibilní se situací v západní Evropě. Situace je podobná zejména v trendu na snižování přímých výdajů do výzkumu a výchovy a v trvale rostoucím tlaku na bezprostředně aplikovatelné výsledky. Podobné tlaky a trendy pociťujeme i v našem

prostředí, zatím možná v menší míře než u našich západních kolegů. V porovnání se situací v západní Evropě jsme však v nevýhodě, protože u nás neexistují domácí IT firmy, zájímající se o inovativní výzkum vyvíjející tlak na kvalitu a kvalifikaci absolventů, legislativní prostředí je nepřipravené, hodnocení vědy neodpovídá mezinárodním zvyklostem, grantové agentury přebírají způsoby řízení a financování vědy z prostředí, které má více finančních prostředků a zavedené mechanismy spolupráce akademie a průmyslu. Propast mezi našimi schopnostmi reagovat na měnící se prostředí, podmínky a požadavky na výzkum a výchovu v informatice se tak prohlubuje namísto toho, aby se zmenšovala.

Příští konference ECSS 2012 se bude konat v listopadu 2012 v Barceloně. Pro více informací navštivte webovou stránku <http://www.informatics-europe.org/>.